

ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ VS ΣΗΜΙΤΗ

Από τη στήριξη μέχρι τη ρήξη

Οι θερμές και ψυχρές σχέσεις των δύο ανδρών από το 1996 έως την ημέρα της διαγραφής

| ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΥΠΑ |

Στους μύθους και τους θρύλους της ιστορίας του ΠΑΣΟΚ «ζει» μια ιστορία: Οτι στα τέλη του 1995 ή στις αρχές του 1996 υπήρξε μία συμφωνία ανάμεσα στον Κ. Σημίτη -που διεκδικούσε τότε την ηγεσία- και τον Γ. Παπανδρέου. Ο δεύτερος θα α-

σκούσε την επιρροή του στον άρρωστο πατέρα του για να ανοίξει τον δρόμο στον πρώτο, ο οποίος -όταν ερχόταν η ώρα- θα του παρέδιδε με τη σειρά του το κόμμα. Και οι δύο πρωταγωνιστές έχουν διαψεύσει κατηγορηματικά αυτήν την εκδοχή της ιστορίας. Κατά ένα περίεργο παιχνίδι της μοίρας, όμως, έτσι ήρθαν τα πράγματα.

Ο Γ. Παπανδρέου στήριξε τον Κ. Σημίτη στο κρίσιμο συνέδριο των καθαρών λύσεων, του «όλα ή τίποτα». Και ο Κ. Σημίτης, όταν ήρθε η ώρα, παρέδωσε σε αυτόν το «δαχτυλίδι» του ηγέτη της δημοκρατικής παράταξης. Παρότι πέρασε οκτώ χρόνια ζώντας με την καχυποψία του παπανδρεϊκού μπλοκ που τον κατηγορούσε ότι ήθελε ένα «μικρό και σημαντικό

ΠΑΣΟΚ». Και άλλο παιχνίδι της μοίρας! Σήμερα οι υποστηρικτές του πρώην πρωθυπουργού κατηγορούν τον διάδοχό του ότι θέλει ένα... «μικρό και παπανδρεϊκό ΠΑΣΟΚ»!

Για όσους πιστεύουν στο κόμμα είναι προφανές ότι εδώ κάτι τρέχει. Οι δύο πολιτικοί είχαν από την αρχή δύσκολες σχέσεις όχι μεταξύ τους, αλλά με τον... ι-

δρυτή του κόμματός τους. Ο Κ. Σημίτης βρέθηκε πολλές φορές εκτός νυμφώνος με απόφαση του Α. Παπανδρέου, ενώ ο γιος του αμφισβήτησε πολλές από τις πολιτικές και προσωπικές επιλογές του πατέρα του. Ίσως γι' αυτό στη διαθήκη του ανέφερε πως του αφήνει μόνο τ' όνομά του. Το κόμμα βρισκόταν ήδη στα χέρια του Κ. Σημίτη.

1 Η τετραετία του... μέλιτος

Στα χρόνια των κυβερνήσεων του Κ. Σημίτη η συνεργασία των δύο ήταν μάλλον καλή. Οι πολιτικοί συντάκτες της εποχής, βέβαια, θυμούνται πως η πρώτη κυβέρνηση Σημίτη καθυστέρησε να ανακοινωθεί, γιατί ο Γ. Παπανδρέου είχε αρνηθεί να δεχθεί τη θέση του υφυπουργού Εξωτερικών, ζητώντας να είναι τουλάχιστον αναπληρωτής υπουργός. Ο Κ. Σημίτης το δέχθηκε.

Η μοίρα -πάλι μπροστά μας τη βρίσκουμε- είχε πιο προωθημένα σχέδια για τον πρωτότοκο γιο του ανθρώπου που ένωσε τη δημοκρατική παράταξη και τη στέριωσε στην εξουσία. Μέσω Ελληνικού, Κέρκυρας και... Κένυας ο Κούρδος ηγέτης Α. Οτσαλάν βρέθηκε στα χέρια των τουρκικών μυστικών υπηρεσιών και ο «χειριστής», Θ. Πάγκαλος, εκτός κυβέρνησης. Το 1999 συνεχίστηκε με τους καταστροφικούς σεισμούς σε Ελλάδα και Τουρκία, και έκλεισε με τη συμφωνία του Ελσίνκι. Κ. Σημίτης και Γ. Παπανδρέου είχαν χορέψει ένα πολύ επιτυχημένο τανγκό.

2 Το παρασκήνιο του... δαχτυλιδιού

Η δεύτερη τετραετία σφραγίστηκε από την σύγκρουση για τις ταυτότητες, το Εργασιακό, το Ασφαλιστικό, η κρίση στο ΠΑΣΟΚ (για όσους δεν θυμούνται ο Κ. Σημίτης οδήγησε το Κίνημα σε έκτακτο συνέδριο απειλώντας με παραίτηση σε συνεδρίαση του Εκτελεστικού Γραφείου), η ελληνική προεδρία στην ΕΕ και η δεύτερη κρίση στο ΠΑΣΟΚ με την αποπομπή του Κ. Λαλιώτη.

Ο Κ. Σημίτης εξάντλησε τα περιθώρια για να μείνει στην καρέκλα του. Ανακοίνωσε χάρτα σύγκλισης, πακέτο κατά της φτώχειας, αλλά τίποτα. Στα γκάλοπ που παρήγγειλε το Νοέμβριο του 2003 ξεχώριζε ένα όνομα. Η κοινή γνώμη ήθελε αλλαγή ηγεσίας και... Γ. Παπανδρέου! Στη σύνοδο της ΕΕ που ακολούθησε τον Δεκέμβριο του το είπε. Στο αεροπλάνο της επιστροφής ο Γ. Παπανδρέου είπε στους εμβρόντητους δημοσιογράφους που συνόδευαν την ελληνική διπλωματική αποστολή το περίφημο «είμαι έτοιμος να αναλάβω τις ευθύνες μου»!

3 Η αποκήρυξη του εκσυγχρονισμού

Τον πίστεψε και ο Κ. Σημίτης (η «προφητεία» είχε εκπληρωθεί). Στο πρόσωπό του είδε τον κατάλληλο άνθρωπο για να συνεχίσει το έργο του. Είτε στην κυβέρνηση, αν το ΠΑΣΟΚ πετύχαινε το 4-0, είτε στην αντιπολίτευση.

Η υπόθεση Πάχα έριξε βαριά τη σκιά της στην προεκλογική περίοδο και στις σχέσεις των δύο. «Κάποιοι, αφού φόρτωσαν ένα διαλυμένο κόμμα στον Γιώργο, φρόντισαν να σιγουρέψουν την ήττα του», ήταν η πρώτη δηλητηριώδης διαρροή που εκτοξεύθηκε από το έκτακτο «στρατηγείο» της οδού Μαυρομικάλη με στόχο -ακόμη τότε- το Μέγαρο Μαξίμου.

Οι επιτελείς του νέου αρχηγού ζήτησαν διακριτικά από τον προκάτοχό του να αποχωρήσει από το προσκήνιο της προεκλογικής εκστρατείας, «ώστε να μείνει μόνος ο Γιώργος στη σκηνή».

4 Η οριστική ρήξη του Σεπτεμβρίου

Μαζί με τον Κ. Σημίτη, όμως, κατέβηκε από τη σκηνή και το έργο του. Και ανέβηκε η βαριά κληρονομιά στην οποία ο Γ. Παπανδρέου απέδωσε την ήττα του 2004. Και την ήττα των ευρωεκλογών. Και την ήττα του 2007.

Είχαν μεσολαβήσει δύο βιβλία και μερικές εκδηλώσεις του ΟΠΕΚ με αιχμές του πρώην κατ' του νυν, που επιβεβαίωσαν στο νέο επιτελείο της Χαριλάου Τρικούπη τις υποψίες για σχέδιο υπονόμευσης.

Οι ατράνταχτες αποδείξεις ήρθαν στη συνεδρίαση της ΚΟ στις 30 του περασμένου Σεπτεμβρίου.

Ο Κ. Σημίτης -που είχε συναντηθεί την επομένη των εκλογών με τον διεκδικητή της ηγεσίας Ευάγγελο Βενιζέλο- αντέδρασε στο αίτημα του Γιώργου Παπανδρέου να λάβει ψήφο εμπιστοσύνης από τους βουλευτές.

Αυτό ήταν. Τα όσα διάβασε την επόμενη μέρα τον έκαναν να απέχει από τις κοιμματικές δραστηριότητες. Μέχρι προχθές, που έστειλε στον Γιώργο Παπανδρέου την επιστολή που αμφισβητούσε τη θέση του ΠΑΣΟΚ για τη Συνθήκη της Λισαβόνας...